EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 5. 2023
COM(2023) 248 final

SPRÁVA KOMISIE,

v ktorej sa zhromažďujú konkrétne údaje o platobných účtoch od členských štátov podľa článku 27 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami

OBSAH

1. ÚVOD 2

2. DODRŽIAVANIE SÚLADU S ČLÁNKAMI 4, 5 A 6 ZO STRANY POSKYTOVATEĽOV PLATOBNÝCH SLUŽIEB 2

3. DODRŽIAVANIE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EXISTENCIE WEBOVÝCH SÍDIEL NA POROVNÁVANIE POPLATKOV PODĽA ČLÁNKU 7 ZO STRANY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV 5

4. POČET PLATOBNÝCH ÚČTOV, KTORÉ BOLI PRESUNUTÉ, A PODIEL ZAMIETNUTÝCH ŽIADOSTÍ O PRESUN ÚČTU 5

5. POČET ÚVEROVÝCH INŠTITÚCIÍ PONÚKAJÚCICH PLATOBNÉ ÚČTY SO ZÁKLADNÝMI FUNKCIAMI, POČET TAKÝCHTO ÚČTOV, KTORÉ BOLI ZRIADENÉ, A PODIEL ZAMIETNUTÝCH ŽIADOSTÍ O PLATOBNÉ ÚČTY SO ZÁKLADNÝMI FUNKCIAMI 8

6. ZÁVER 12

1. ÚVOD

Smernica o platobných účtoch (ďalej len „smernica o platobných účtoch“ alebo „smernica“)[1] nadobudla účinnosť v septembri 2014. Členské štáty mali do 18. septembra 2016 prijať a zverejniť zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Podľa článku 27 smernice sa od Komisie vyžaduje, aby pripravila (prvý raz do 18. septembra 2018 a následne každé dva roky) správu obsahujúcu tieto informácie:

1. dodržiavanie súladu s článkami 4, 5 a 6 zo strany poskytovateľov platobných služieb;
2. dodržiavanie požiadaviek na zabezpečenie existencie webových sídiel na porovnávanie poplatkov podľa článku 7 zo strany členských štátov;
3. počet platobných účtov, ktoré boli presunuté, a podiel zamietnutých žiadostí o presun účtu;
4. počet úverových inštitúcií ponúkajúcich platobné účty so základnými funkciami, počet takýchto účtov, ktoré boli zriadené, a podiel zamietnutých žiadostí o platobné účty so základnými funkciami.

Ako sa stanovuje v článku 27, správa sa vypracuje na základe informácií poskytnutých členskými štátmi. V prijatých a nahlásených údajoch sa však vyskytujú určité medzery (napr. keď v členskom štáte neboli údaje k dispozícii). V jednotlivých členských štátoch sa môžu líšiť aj metodiky a zdroje zberu údajov, čo môže sťažiť porovnávanie a posúdenie údajov.

Táto správa je prvá správa podľa článku 27[2] a týka sa obdobia od roku 2016 do roku 2021. Okrem tejto správy Komisia súčasne prijala správu o uplatňovaní smernice, ako sa vyžaduje v článku 28.

2. DODRŽIAVANIE SÚLADU S ČLÁNKAMI 4, 5 A 6 ZO STRANY POSKYTOVATEĽOV PLATOBNÝCH SLUŽIEB

V kapitole II smernice sa stanovujú pravidlá porovnateľnosti poplatkov za platobné účty. Ako sa uvádza v jednotlivých odôvodneniach, kapitola II má dva ciele: zlepšiť a rozvinúť vnútorný trh s retailovým bankovníctvom a zároveň zabezpečiť, aby spotrebitelia boli schopní porozumieť poplatkom tak, aby mohli porovnať ponuky a prijímať informované rozhodnutia.

Prvým krokom na dosiahnutie týchto dvoch cieľov je vymedzenie štandardizovanej terminológie, na ktorú sa odkazuje v článku 3 smernice. Vďaka integrovanému a postupnému prístupu majú v súčasnosti členské štáty k dispozícii zoznam najtypickejších služieb viazaných na platobný účet a podliehajúcich poplatku. Táto štandardizovaná terminológia slúži aj ako základ pre ostatné články kapitoly II v tom zmysle, že poskytovatelia platobných služieb musia v záujme dosiahnutia súladu s príslušnými článkami kapitoly II používať túto dohodnutú štandardizovanú terminológiu.

Členské štáty poskytli v súlade s článkom 27 smernice tieto informácie týkajúce sa článkov 4, 5 a 6 a úrovne dodržiavania súladu zo strany poskytovateľov platobných služieb:

---

[1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 214).

[2] Táto správa sa musela čiastočne odložiť, aby sa zabezpečila dostupnosť relevantných údajov, pretože väčšina členských štátov s transpozíciou smernice meškala. Okrem toho sa oneskorilo prijatie delegovaných aktov (vykonávacích technických predpisov a regulačných technických predpisov), ktoré sú potrebné na vykonávanie požiadaviek smernice na transparentnosť, a začali sa uplatňovať až v októbri 2018.

a) Článok 4: Dokument s informáciami o poplatkoch a slovník

V článku 4 smernice sa stanovuje požiadavka, aby „poskytovatelia platobných služieb v dostatočnom predstihu pred uzavretím zmluvy o platobnom účte so spotrebiteľom poskytli spotrebiteľovi na papieri alebo inom trvalom nosiči dokument s informáciami o poplatkoch obsahujúci štandardizovanú terminológiu“ a „príslušné poplatky za každú službu“, ktorú poskytovateľ ponúka. V článku 4 sa prostredníctvom vykonávacieho nariadenia[3] stanovujú aj presné pravidlá skutočnej prezentácie dokumentu s informáciami o poplatkoch a poskytovateľom platobných služieb sa ukladá povinnosť, aby spotrebiteľom sprístupnili slovník obsahujúci aspoň štandardizované termíny a súvisiace definície. V článku 4 sa takisto vyžaduje, aby poskytovatelia kedykoľvek sprístupnili spotrebiteľom dokument s informáciami o poplatkoch a slovník. Majú byť sprístupnené aj v elektronickej forme na ich webových sídlach a v ich priestoroch. Okrem toho sa v tomto ustanovení vyžaduje, aby poskytovatelia sprístupnili dokument s informáciami o poplatkoch a slovník na papieri alebo inom trvalom nosiči a bezplatne na žiadosť spotrebiteľa.

Pokiaľ ide o **úroveň dodržiavania povinnosti poskytovateľov platobných služieb poskytovať dokument s informáciami o poplatkoch spotrebiteľom v dostatočnom predstihu (článok 4 ods. 1)**, vo všeobecnosti sa zdá, že poskytovatelia túto povinnosť dodržiavajú. Vyplýva to buď z kontrol na mieste, alebo prieskumov (BG, FR, CY, LV, PT, SI), alebo zo skutočnosti, že neboli doručené žiadne sťažnosti, čo naznačuje, že poskytovatelia vo všeobecnosti podľa všetkého povinnosť dodržiavajú (BE, CZ, DK, DE, EE, FR, HR, IT, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, RO, SK, FI).

Pokiaľ ide o **úroveň dodržiavania povinnosti poskytovateľov platobných služieb sprístupniť spotrebiteľom slovník obsahujúci aspoň štandardizované termíny (článok 4 ods. 4)**, vo všeobecnosti sa zdá, že poskytovatelia túto povinnosť dodržiavajú. Vyplýva to buď z kontrol na mieste, alebo prieskumov (BG, FR, CY, LV, PT, SI), alebo zo skutočnosti, že neboli doručené žiadne sťažnosti, čo naznačuje, že poskytovatelia platobných služieb vo všeobecnosti podľa všetkého povinnosť dodržiavajú (BE, CZ, DK, DE, EE, HR, IT, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, SK, FI).

Pokiaľ ide o **úroveň dodržiavania požiadavky, aby poskytovatelia platobných služieb kedykoľvek sprístupnili spotrebiteľom (aj osobám, ktoré nie sú zákazníkmi) dokument s informáciami o poplatkoch a slovník na svojich webových sídlach a vo svojich priestoroch (článok 4 ods. 5)**, vo všeobecnosti sa zdá, že poskytovatelia platobných služieb túto požiadavku dodržiavajú. Vyplýva to buď z kontrol na mieste, alebo prieskumov (BG, FR, CY, LV, PT, SI), alebo zo skutočnosti, že neboli doručené žiadne sťažnosti, čo naznačuje, že poskytovatelia platobných služieb vo všeobecnosti podľa všetkého požiadavku dodržiavajú (BE, CZ, DK, DE, EE, HR, IT, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, SK, FI).

b) Článok 5: Výpis poplatkov

V článku 5 smernice sa stanovuje povinnosť týkajúca sa výpisu poplatkov. V súlade s tým Komisia prijala vykonávacie nariadenie[4], v ktorom sa stanovuje štandardizovaný formát prezentácie výpisu poplatkov a jeho spoločný symbol. V článku 5 sa stanovuje, že

[3] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/34 z 28. septembra 2017, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy so zreteľom na štandardizovaný formát prezentácie dokumentu s informáciami o poplatkoch a jeho spoločný symbol podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ [C(2017) 6456, Ú. v. EÚ L 6, 11.1.2018, s. 37].

[4] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/33 z 28. septembra 2017, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy so zreteľom na štandardizovaný formát prezentácie výpisu poplatkov a jeho spoločný symbol podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ [C(2017) 6453, Ú. v. EÚ L 6, 11.1.2018, s. 26].

poskytovatelia platobných služieb aspoň raz ročne a bezplatne poskytujú spotrebiteľovi výpis všetkých poplatkov, ktoré vznikli, za služby viazané na platobný účet.

Pokiaľ ide o **úroveň dodržiavania povinnosti poskytovateľov platobných služieb aspoň raz ročne a bezplatne poskytnúť výpis všetkých poplatkov, ktoré vznikli (článok 5 ods. 1)**, vo všeobecnosti sa zdá, že poskytovatelia túto povinnosť dodržiavajú. Vyplýva to buď z kontrol na mieste, alebo prieskumov (AT, SI), alebo zo skutočnosti, že neboli doručené žiadne sťažnosti, čo naznačuje, že poskytovatelia vo všeobecnosti podľa všetkého povinnosť dodržiavajú (BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, PL, SK, FI).

Väčšina členských štátov informovala Komisiu, že **neboli prijaté žiadne opatrenia na presadzovanie práva na základe porušení článku 5. Niekoľko členských štátov** (DE, IE, FR, HU, NL) poukázalo na počiatočné problémy týkajúce sa dátumu vykonávania. V týchto prípadoch boli príslušným poskytovateľom služieb vydané varovania v súvislosti s ochranou spotrebiteľa, v ktorých sa vyzývalo na bezodkladné dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Írsko vysvetlilo, že hoci niektoré retailové úverové inštitúcie mali problémy s dodržaním lehoty do 31. októbra 2019 z dôvodu systémových/IT obmedzení, zaviedli sa riešenia a systémové opravy, a preto sa doteraz neprijali žiadne opatrenia na presadzovanie práva. Holandsko vysvetlilo, že sa rozhodlo neformálne spolupracovať s poskytovateľmi platobných služieb (žiadne formálne opatrenia na presadzovanie práva). Portugalsko v roku 2019 vydalo 227 špecifických príkazov 115 poskytovateľom platobných služieb za nedodržanie súladu s článkom 5; zistené nezrovnalosti a nesúlad sa týkali najmä pravidiel vzťahujúcich sa na predkladanie výpisu poplatkov a požiadaviek vzťahujúcich sa na jeho vzor a vypracovanie. Česko vysvetlilo, že v roku 2019 jedna z pobočiek zahraničných bánk neposkytla spotrebiteľom výpis poplatkov do konca februára; dôvodom boli technické ťažkosti. Začiatkom júla, počas vyšetrovania Českej národnej banky, bol výpis zaslaný všetkým klientom tejto pobočky.

c) Článok 6: Informácie pre spotrebiteľov

V článku 6 smernice sa poskytovateľom platobných služieb ukladá povinnosť používať vo svojich zmluvných, obchodných a marketingových informáciách pre spotrebiteľov v relevantných prípadoch štandardizované termíny. Poskytovatelia platobných služieb môžu v dokumente s informáciami o poplatkoch a vo výpise poplatkov používať obchodné značky za predpokladu, že sú takéto obchodné značky použité ako dodatočné označenie týchto služieb.

Pokiaľ ide o **úroveň dodržiavania povinnosti poskytovateľov platobných služieb používať vo svojich zmluvných, obchodných a marketingových informáciách pre spotrebiteľov štandardizované termíny (článok 6 ods. 1)**, zdá sa, že poskytovatelia vo všeobecnosti túto povinnosť dodržiavajú. Vyplýva to buď z kontrol na mieste, alebo prieskumov (CY), alebo zo skutočnosti, že neboli doručené žiadne sťažnosti, čo naznačuje, že poskytovatelia vo všeobecnosti podľa všetkého povinnosť dodržiavajú (BE, BG, CZ, DK, DE, EE, EL, FR, HR, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, SI, SK, FI). Cyprus uviedol, že podľa výsledkov prieskumu len dve banky oznámili, že práce stále prebiehajú, a očakávajú, že požiadavky článku 6 v plnej miere splnia do konca roka 2022.

Pokiaľ ide o to, **ako často poskytovatelia platobných služieb uvádzajú svoju obchodnú značku v dokumente s informáciami o poplatkoch a vo výpise poplatkov**, vo všeobecnosti poskytovatelia uvádzajú obchodnú značku pomerne často.

Pokiaľ ide o informácie o **akýchkoľvek opatreniach na presadzovanie práva na základe porušenia článku 6 smernice**, všetky členské štáty, ktoré odpovedali na túto otázku, uviedli, že k takémuto presadzovaniu práva nedošlo. Francúzsko uviedlo, že zistilo menšie anomálie (t. j. používanie neštandardizovaných termínov, odlišné termíny používané pre rovnakú službu v rôznych dokumentoch atď.), čo môže byť pre zákazníkov mätúce. Vzhľadom na skutočnosť, že tieto porušenia sa považovali za nepodstatné, však neboli uložené žiadne sankcie.

3. DODRŽIAVANIE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EXISTENCIE WEBOVÝCH SÍDIEL NA POROVNÁVANIE POPLATKOV PODĽA ČLÁNKU 7 ZO STRANY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

V článku 7 smernice sa členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby mali spotrebitelia bezplatný prístup aspoň k jednému webovému sídlu na porovnávanie poplatkov, ktoré poskytovatelia platobných služieb účtujú aspoň za služby zahrnuté do vnútroštátneho zoznamu najtypickejších služieb viazaných na platobný účet a podliehajúcich poplatku. V tomto článku sa takisto stanovuje, že webové sídlo na porovnávanie poplatkov môže prevádzkovať buď súkromný prevádzkovateľ, alebo orgán verejnej moci, a musí byť prevádzkovo nezávislé. Musí takisto: uvádzať majiteľa webového sídla; uvádzať jasné, objektívne kritériá, na ktorých sa porovnávanie zakladá; používať jednoduchý a jednoznačný jazyk; byť aktuálne; pokrývať významnú časť trhu a poskytovať efektívny postup nahlasovania nesprávnych informácií o uverejnených poplatkoch.

K januáru 2021 takmer všetky členské štáty[5] prevádzkovali aspoň jedno webové sídlo na porovnávanie poplatkov, ako sa vyžaduje v článku 7. Veľká väčšina členských štátov poverila zostavením a následnou aktualizáciou tabuľky orgán verejnej moci[6].

4. POČET PLATOBNÝCH ÚČTOV, KTORÉ BOLI PRESUNUTÉ, A PODIEL ZAMIETNUTÝCH ŽIADOSTÍ O PRESUN ÚČTU

a) Platobné účty, ktoré boli presunuté

S cieľom uľahčiť presun platobných účtov sa v článku 10 smernice ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby poskytovatelia platobných služieb poskytovali jasnú a rýchlu službu presunu účtu v rámci členského štátu.

V tabuľke ďalej v texte sú uvedené informácie, ktoré poskytli členské štáty o počte platobných účtov, ktoré boli presunuté v období 2016 až 2021. Nie všetky informácie sú dostupné vo všetkých členských štátoch, takže tabuľka nie je úplná. Najmä údaje za rok 2021 ešte neboli v čase zberu dostupné za všetky členské štáty. Podobne vzhľadom na oneskorenú transpozíciu v niektorých členských štátoch služba presunu účtu nemusela byť v roku 2016 alebo 2017 k dispozícii, prípadne sa údaje za tieto roky nezbierali. Okrem toho sa v niektorých členských štátoch údaje nezbierali vždy za každý rok, ale za dlhšie obdobie.

Navyše vzhľadom na rôzne metódy zberu údajov poskytnuté údaje nemusia byť úplne porovnateľné. Napríklad v niektorých členských štátoch sú úverové inštitúcie povinné nahlasovať údaje pravidelne (alebo *ad hoc*). V iných členských štátoch sa však údaje môžu zbierať len na dobrovoľnom základe alebo len od vzorky úverových inštitúcií. Okrem toho v určitých prípadoch údaje poskytnuté niektorými členskými štátmi za rok 2016 môžu zahŕňať presuny účtu uskutočnené v danom roku pred nadobudnutím účinnosti smernice (napr. ak podobná služba presunu účtu existovala v týchto členských štátoch už pred vykonávaním smernice). Zo všetkých týchto dôvodov je ťažké vyvodiť jasné závery.

---

5 Pokiaľ ide o Nemecko, Komisia sleduje situáciu po tom, čo bol proti jeho webovému sídlu na porovnávanie poplatkov vydaný súdny príkaz, ktorého návrh predložilo miestne združenie spotrebiteľov.

6 V Česku, Nemecku a Holandsku majú príslušné webové sídla na porovnávanie poplatkov súkromného prevádzkovateľa. Poľsko má dve webové sídla na porovnávanie poplatkov v súlade s právnymi predpismi, pričom jedno z nich má súkromného prevádzkovateľa. Ostatné krajiny majú verejne prevádzkované webové sídlo na porovnávanie poplatkov.

Tabuľka 1: *Počet ročných presunov účtu*[7]

	Počet presunov účtu uskutočnených v jednotlivých rokoch						
Krajina	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**Spolu**
Belgicko	44 960	37 873	69 868	68 504	71 149	84 699	377 053
Bulharsko	0	3	0	2	2	0	7
Česko		61 418	74 458	89 412	75 107	75 636	376 031
Dánsko	184 674	189 643	188 204	190 402	199 334	205 582	1 157 839
Nemecko		755 000		467 549			1 222 549
Estónsko			179		362		541
Írsko	1 421	5 221	4 440	6 668	2 369		20 119
Grécko		0	0	2	1	4	7
Španielsko			177	2 928	24 903		28 008
Francúzsko		1 106 000	1 214 000	1 361 000	1 251 000	1 387 000	6 319 000
Chorvátsko		70	2 026	3 943	1 676	2 766	10 481
Taliansko	54 276	96 628	129 740	148 653	150 956	210 280	790 533
Cyprus		0	0	3	6	6	15
Lotyšsko		0	0	66	32	103	201
Litva		274	259	1 334	944	900	3 711
Luxembursko		251	477	477	519	507	2 231
Maďarsko	22	1 616	1 069	1 386	2 332	2 021	8 446
Malta				0	0	0	0
Holandsko	77 473	67 345	90 798	60 529	51 376	42 043	389 564
Rakúsko		127 465	97 364	119 097	110 259	97 911	552 096
Poľsko	32 168	34 206	34 206	49 824	22 674	12 579	185 657
Portugalsko			22	12	40	45	119
Rumunsko			42	56			98
Slovinsko		3 114	8 215	10 777	10 502	10 584	43 192
Slovensko	9 606	10 896	5 436	56 508	31 659	53 126	167 231
Fínsko		23 045	41 277	27 264	25 067		116 653
Švédsko							
Spolu	512 457	2 196 617	2 177 926	2 666 577	2 032 013	2 185 792	**11 771 382**

Na základe dostupných údajov z tabuľky vyplýva, že medzi členskými štátmi existujú veľké rozdiely. V niektorých členských štátoch sa vykonal značný počet presunov účtu (napr. v Dánsku alebo vo Francúzsku), pričom v niektorých prípadoch bol zaznamenaný rastúci trend; v iných členských štátoch sú však počty veľmi nízke (napr. v Bulharsku, Grécku, na Cypre, Malte, v Portugalsku alebo Rumunsku).[8]

[7] Estónske údaje sa týkajú obdobia od 10. 1. 2017 do 31. 7. 2018 a od 1. 8. 2018 do 31. 7. 2020. Nemecké údaje sa týkajú obdobia od 18. 9. 2016 do 30. 6. 2018 a roka 2019. Pri výpočte celkového počtu presunov účtu za rok boli údaje zozbierané za dlhšie obdobie ako jeden rok (napr. v Estónsku a Nemecku) rozdelené úmerne na jednotlivé roky.

[8] Úroveň presunov účtu môžu ovplyvňovať viaceré faktory. Služba presunu účtu sa napríklad vzťahuje na platobné účty, ale nie na iné finančné produkty (napr. hypotekárne úvery a investície), ktoré môžu byť viazané na platobný účet. Okrem toho spotrebitelia môžu mať len obmedzené informácie o tejto službe a nemusia o nej vždy vedieť, prípadne môžu byť od jej využitia dokonca odrádzaní. Medzi ďalšie

b) Počet (a podiel) zamietnutých žiadostí o presun účtu

Informácie o počte zamietnutých žiadostí o presun účtu v rokoch 2016 až 2021, ktoré poskytli členské štáty, sú uvedené v tabuľke ďalej v texte. Podiely sa vypočítali na základe počtu vykonaných presunov účtu a počtu zamietnutých žiadostí o presun účtu ako percentuálny podiel z celkového počtu žiadostí[9]. Podobne ako už bolo uvedené, informácie o počte zamietnutých žiadostí o presun účtu nie sú úplné. Okrem toho v niektorých členských štátoch sa údaje o zamietnutých žiadostiach vôbec nezbierajú. Navyše vzhľadom na rôzne metódy zberu údajov, ktoré používajú členské štáty, poskytnuté údaje opäť nemusia byť úplne porovnateľné.

Tabuľka 2: *Počet a podiel zamietnutých žiadostí o presun účtu*[10]

Počet zamietnutých žiadostí o presun účtu v jednotlivých rokoch a podiel zamietnutých žiadostí

Krajina	**2016**	**%**	**2017**	**%**	**2018**	**%**	**2019**	**%**	**2020**	**%**	**2021**	**%**	**Spolu**	**% spolu**
Belgicko									5 857	7,61 %	5 909	6,52 %	11 766	3,03 %
Bulharsko	0	-	0	0 %	0	-	0	0 %	0	0 %	0	-	0	0 %
Česko			3 956	6,05 %	3 675	4,70 %	5 956	6,25 %	5 709	7,06%			19 296	4,88 %
Dánsko														
Nemecko			9 500			1,24 %	9 309	1,95 %					18 809	1,52 %
Estónsko				0 %				25 %						
Írsko	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %			0	0 %
Grécko			0	-	0	-	0	0 %	0	0 %	1	20 %	1	12,50 %
Španielsko					202	53,30 %	1 786	37,89 %	24 677	49,77 %			26 665	48,77 %
Francúzsko							35 386	2,53 %	40 032	3,10 %	38 836	2,72 %	114 254	1,78 %
Chorvátsko			6	7,89 %	147	6,76 %	287	6,78 %	89	5,04 %	132	4,55 %	661	5,93 %
Taliansko	8 901	14,09 %	11 045	10,26 %	19 446	13,03 %	17 980	10,79 %	18 052	10,68 %	24 336	10,37 %	99 760	11,21 %
Cyprus			0	-	0	-	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Lotyšsko			0	-	0	-	6	8,33 %	3	8,57 %	7	6,36 %	16	7,37 %
Litva														
Luxembursko			1	0,40 %	2	0,42 %	3	0,63 %	3	0,57 %	2	0,39 %	11	0,49 %
Maďarsko	3	12,00 %	494	23,41 %	304	22,14 %	359	20,57 %	406	14,83 %	370	15,47 %	1 936	18,65 %
Malta							0	-	0	-	0	-	0	-
Holandsko			11 227	14,29 %	11 704	11,42 %	9 058	13,02 %	4 681	8,35 %	4 727	10,11 %	41 397	9,61 %
Rakúsko			53	0,04 %	82	0,08 %	174	0,15 %	97	0,09 %	54	0,06 %	460	0,08 %
Poľsko							201	0,40 %	3 786	14,31 %			3 987	2,10 %
Portugalsko					4	15,38 %	9	42,86 %	5	11,11 %	6	11,76 %	24	16,78 %
Rumunsko					27	39,13 %	12	17,65 %					39	28,47 %
Slovinsko														
Slovensko	760	7,33 %	773	6,62 %	349	6,03 %	4 727	7,72 %	2 631	7,67 %	4 930	8,49 %	14 170	7,81 %
Fínsko			104	0,45 %	31	0,08 %	15	0,05 %	13	0,05 %			163	0,14 %
Švédsko														
Spolu	11 021		33 088		38 687		85 268		106 041		79 310		**353 415**	**2,91 %**

možné dôvody patrí nedostatočná finančná gramotnosť a predpoklad, že presun účtu by viedol len k obmedzeným úsporám; prianie neprísť o svoje číslo bankového účtu a riziko, že sa platby môžu stratiť. (Pozri podrobnosti v správe podľa článku 28).

9 Možné späťvzatie žiadostí nemohlo byť zohľadnené (vzhľadom na absenciu údajov).

10 Estónske údaje sa týkajú obdobia od 10. 1. 2017 do 31. 7. 2018 a od 1. 8. 2018 do 31. 7. 2020. Nemecké údaje sa týkajú obdobia od 18. 9. 2016 do 30. 6. 2018 a roka 2019. Pri výpočte celkového počtu presunov účtu za rok boli údaje zozbierané za dlhšie obdobie ako jeden rok (napr. v Estónsku a Nemecku) rozdelené úmerne na jednotlivé roky.

Zdá sa, že počet zamietnutých žiadostí o presun účtu je vo všeobecnosti nízky. Medzi jednotlivými členskými štátmi však existujú značné rozdiely, pričom len niekoľko z nich vykazuje vysoký počet (napr. Španielsko, Maďarsko alebo Rumunsko). Zatiaľ čo úverové inštitúcie by v zásade nemali zamietnuť žiaden presun účtu, môžu zamietnuť zrušenie platobného účtu v prípade existencie nevyrovnaného záväzku[11]. Ďalšie prípady sa môžu týkať neúplných alebo nesprávnych žiadostí o presun účtu.

5. POČET ÚVEROVÝCH INŠTITÚCIÍ PONÚKAJÚCICH PLATOBNÉ ÚČTY SO ZÁKLADNÝMI FUNKCIAMI, POČET TAKÝCHTO ÚČTOV, KTORÉ BOLI ZRIADENÉ, A PODIEL ZAMIETNUTÝCH ŽIADOSTÍ O PLATOBNÉ ÚČTY SO ZÁKLADNÝMI FUNKCIAMI

S cieľom zvýšiť finančné začlenenie sa v článku 16 smernice stanovuje právo na prístup k platobnému účtu so základnými funkciami pre všetkých spotrebiteľov, ktorí majú riadny pobyt v Únii. Platobné účty so základnými funkciami musia spotrebiteľom ponúkať všetky úverové inštitúcie alebo dostatočný počet úverových inštitúcií, aby sa k nim zaručil prístup pre všetkých spotrebiteľov na ich území.

a) Počet úverových inštitúcií ponúkajúcich platobné účty so základnými funkciami

Vo väčšine členských štátov musia všetky úverové inštitúcie, ktoré poskytujú štandardné platobné účty, ponúkať platobné účty so základnými funkciami. V iných členských štátoch (pozri tabuľku ďalej v texte) sú povinné ponúkať platobné účty so základnými funkciami len niektoré úverové inštitúcie, t. j. tie, ktoré spĺňajú osobitné kritériá stanovené jednotlivými členskými štátmi. Vo všetkých týchto členských štátoch sa však zdá, že úverové inštitúcie s touto povinnosťou vo všeobecnosti pokrývajú veľký trhový podiel z hľadiska počtu platobných účtov.

[11] V článku 10 ods. 4 písm. e) smernice o platobných účtoch sa uvádza, že odovzdávajúci poskytovateľ platobných služieb zruší platobný účet v deň určený v oprávnení, ak spotrebiteľ nemá na tomto platobnom účte žiadne nevyrovnané záväzky a ak sa ukončili kroky uvedené v písmenách a), b) a d).

Tabuľka 3: *Členské štáty*[12]*, v ktorých len niektoré úverové inštitúcie ponúkajú platobné účty so základnými funkciami*

Krajina	Osobitné kritériá členského štátu týkajúce sa povinnosti úverových inštitúcií ponúkať platobný účet so základnými funkciami	Celkový počet úverových inštitúcií s povinnosťou ponúkať platobný účet so základnými funkciami (v porovnaní s celkovým počtom úverových inštitúcií poskytujúcich platobné účty) a ich trhový podiel
Grécko	Všetky úverové inštitúcie poskytujúce platobné služby spotrebiteľom okrem úverových inštitúcií poskytujúcich platobný účet výlučne prostredníctvom online nástrojov.	12
Chorvátsko	Úverové inštitúcie, ktorých celkové aktíva podľa auditovanej ročnej účtovnej závierky za predchádzajúci rok prevyšujú 15 miliárd HRK.	7 z 21 – 94 %
Cyprus	Centrálna banka Cypru schválila výnimku z tejto povinnosti pre tri banky zapísané v miestnom obchodnom registri.	25 z 28 – 98,50 %
Luxembursko	Poskytovateľ platobných služieb musí mať minimálne 25 agentúr v Luxembursku a musí mať v držbe minimálne 2,5 % krytých vkladov.	5 – 100 %
Malta	Úverové inštitúcie, ktoré majú fyzickú sieť pobočiek s piatimi alebo viacerými pobočkami.	5 – Týchto 5 bánk má väčšinový trhový podiel v krajine.
Holandsko	Veľké banky. Banky sú zapojené na základe osobitného dohovoru.	5 – približne 85 %
Slovensko	Banky a pobočky zahraničných bánk, ak v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytujú všetky bankové služby viazané na platobný účet so základnými funkciami.	11

b) Počet platobných účtov so základnými funkciami

Informácie o počte platobných účtov so základnými funkciami, ktoré poskytli členské štáty, uvedené v tabuľke ďalej v texte nie sú za určité roky úplné. Okrem toho úverové inštitúcie v niektorých členských štátoch nemusia rozlišovať medzi štandardným platobným účtom a platobným účtom so základnými funkciami, a preto neexistujú žiadne údaje o platobných účtoch so základnými funkciami. Podobne informácie nemusia byť vždy porovnateľné z dôvodu rôznych metód zberu údajov. Okrem toho je nedostatočná porovnateľnosť spôsobená aj skutočnosťou, že v niektorých členských štátoch ponúkajú platobné účty so základnými funkciami ako osobitný produkt len niektoré úverové inštitúcie, zatiaľ čo iné úverové inštitúcie nerozlišujú rôzne typy účtov. V týchto krajinách sa teda údaje vzťahujú len na platobný účet so základnými funkciami ponúkaný ako osobitný produkt. V dôsledku toho je opäť ťažké vyvodiť jednoznačné závery.

[12] Na Slovensku majú túto povinnosť len úverové inštitúcie, ktoré v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytujú spotrebiteľom všetky bankové služby viazané na platobný účet so základnými funkciami. Ak napríklad úverová inštitúcia poskytuje tieto služby, ale výhradne klientom, ktorí sú podnikateľskými subjektmi, táto povinnosť sa na ňu nevzťahuje. Táto povinnosť sa nevzťahuje ani na niektoré výlučne internetové banky, ktoré nemajú fyzické pobočky a neposkytujú výbery hotovosti pri priečinku vo fyzických pobočkách bánk.

Tabuľka 4: *Počet platobných účtov so základnými funkciami*[13]

	Celkový počet platobných účtov so základnými funkciami zriadených v jednotlivých rokoch						
Krajina	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**Spolu**
Belgicko	1 545	1 248	1 867	9 224	9 442		23 326
Bulharsko	76	615	309	335	527	337	2 199
Česko		39 973	37 155	16 207	7 996		101 331
Dánsko							
Nemecko		540 500		144 194			684 694
Estónsko		144 455		228 567			373 022
Írsko	9 153	38 847	43 974	47 116	14 410		153 500
Grécko		198 258	286 141	223 640	189 090	196 387	1 093 516
Španielsko			7 645	13 831	18 775		40 251
Francúzsko	55 979	60 093	55 979	51 668	36 056	34 594	294 369
Chorvátsko		47	106	175	140	186	654
Taliansko	10 994	14 304	12 450	12 512	11 251	12 557	74 068
Cyprus		429		1 380	38 503	3 636	43 948
Lotyšsko		142	131	66	85	169	593
Litva		26 000	7 600	7 100	7 600	5 400	53 700
Luxembursko		119	32	24	17	15	207
Maďarsko							
Malta			36	4 858	6 410	3 196	14 500
Holandsko							
Rakúsko		6 877	4 668	3 545	3 323	4 809	23 222
Poľsko				5 774	7 262		13 036
Portugalsko	12 736	11 992	17 201	47 587	30 073	25 935	145 524
Rumunsko			2 654	4 203			6 857
Slovinsko		72	430	263	252	198	1 215
Slovensko	1 309	797	872	741	555	546	4 820
Fínsko	54 926	11 032	9 951	11 099	9 749		96 757
Švédsko							
Spolu	281 843	772 134	677 742	700 778	524 847	287 965	**3 245 309**

Z údajov uvedených v tabuľke vyplýva, že počas vykazovaného obdobia bol zriadený značný počet platobných účtov so základnými funkciami. Napríklad v niektorých členských štátoch, ktoré predtým mali vyšší percentuálny podiel obyvateľstva bez platobného účtu (napr. v Česku, na Cypre, v Grécku, Litve), sa využívanie týchto účtov výrazne zvýšilo. Využívanie v niektorých iných členských štátoch bolo však pomerne nízke (napr. v Bulharsku, Chorvátsku, Lotyšsku, Poľsku a Rumunsku)[14].

[13] Cyperské údaje sa týkajú obdobia od 1. 7. 2017 do 31. 5. 2018 a rokov 2019, 2020 a 2021, pričom väčšina z nich je výsledkom reklasifikácie z existujúcich základných platobných účtov do kategórie platobných účtov so základnými funkciami z podnetu banky. Estónske údaje sa týkajú obdobia od 10. 1. 2017 do 31. 7. 2018 a od 1. 8. 2018 do 31. 7. 2020. Nemecké údaje sa týkajú obdobia od 18. 9. 2016 do 30. 6. 2018 a roka 2019. Pri výpočte celkového počtu platobných účtov so základnými funkciami za rok boli údaje zozbierané za dlhšie obdobie ako jeden rok (napr. v Estónsku a Nemecku) rozdelené úmerne na jednotlivé roky.

[14] Pomerne nízky počet platobných účtov so základnými funkciami možno vysvetliť niekoľkými rôznymi dôvodmi. Po prvé, percentuálny podiel ľudí s bankovým účtom bol v mnohých členských štátoch veľmi vysoký už v čase prijatia smernice o platobných účtoch. Po druhé, niektoré členské štáty už mali

c) Počet (a podiel) zamietnutých žiadostí o platobné účty so základnými funkciami

Údaje o počte zamietnutých žiadostí o platobný účet so základnými funkciami zozbierali členské štáty (pozri tabuľku ďalej v texte). Podiely sa vypočítali na základe počtu zriadených platobných účtov so základnými funkciami a počtu zamietnutých žiadostí o platobný účet so základnými funkciami ako percentuálny podiel z celkového počtu žiadostí[15]. Na údaje sa vzťahujú rovnaké pripomienky ako predtým: nie sú k dispozícii všetky informácie a údaje nemusia byť úplne porovnateľné.

Tabuľka 5: *Počet a podiel zamietnutých žiadostí o platobný účet so základnými funkciami*[16]

	Celkový počet zamietnutých žiadostí o platobný účet so základnými funkciami a podiel zamietnutých žiadostí													
Krajina	**2016**	**%**	**2017**	**%**	**2018**	**%**	**2019**	**%**	**2020**	**%**	**2021**	**%**	**Spolu**	**% spolu**
Belgicko	3	0,19 %	0	0 %	0	0 %	2	0,02 %	6	0,06 %			11	0,05 %
Bulharsko	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Česko			6	0,02 %	26	0,07 %	45	0,28 %	129	1,59 %			206	0,20 %
Dánsko														
Nemecko			14 600			2,63 %	5 158	3,45 %					19 758	2,80 %
Estónsko				2,5 %				2,8 %						
Írsko	23	0,25 %	17	0,04 %	25	0,06 %	5	0,01 %	2	0,01 %			72	0,05 %
Grécko			0	0 %	0	0 %	143	0,06 %	2 870	1,50 %	1 619	0,82 %	4 632	0,42 %
Španielsko					7	0,09 %	986	6,65 %	2 227	10,60 %			3 220	7,41 %
Francúzsko	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %		0 %
Chorvátsko			0	0 %	6	5,36 %	0	0 %	2	1,41 %	0	0 %	8	1,21 %
Taliansko	224	2,00 %	171	1,18 %	171	1,35 %	237	1,86 %	171	1,50 %	236	1,84 %	1 210	1,61 %
Cyprus				1			103	6,95 %	12	1,68 %	68	2,05 %	184	3,09 %
Lotyšsko			13	8,39 %	60	31,41 %	118	64,13 %	127	59,91 %	22	11,52 %	340	36,44 %
Litva			3	0,01 %	6	0,08 %	2	0,03 %	0	0 %			11	0,02 %
Luxembursko			1	0,83 %	0	0 %	4	14,29 %	0	0 %	1	6,25 %	6	2,82 %
Maďarsko														
Malta					0	0 %	117	2,35 %	96	1,48 %	68	2,08 %	281	1,90 %
Holandsko														
Rakúsko			131	1,87 %	112	2,34 %	80	2,21 %	81	2,38 %	217	4,32 %	621	2,60 %
Poľsko							104	1,77 %	176	2,37 %			280	2,10 %
Portugalsko	185	1,43 %	150	1,24 %	265	1,52 %	581	1,21 %	358	1,18 %	315	1,20 %	1 854	1,26 %
Rumunsko					2	0,08 %	0	0 %					2	0,03 %
Slovinsko			21	22,58 %	9	2,05 %	12	4,36 %	1	0,40 %	9	4,35 %	52	4,10 %
Slovensko	4	0,30 %	1	0,13 %	0	0 %	1	0,13 %	2	0,36 %			8	0,17 %
Fínsko			36	0,33 %	22	0,22 %	2	0,02 %	2	0,02 %			62	0,06 %
Švédsko														
Spolu	4 089		7 850		4 362		7 700		6 262		2 555		**32 818**	**1,00 %**

podobné nástroje zavedené. Po tretie, vzhľadom na to, že štandardné účty (vrátane bezplatných online účtov) sú široko dostupné, platobné účty so základnými funkciami nemusia byť pre spotrebiteľov, ktorí majú prístup k týmto účtom, relevantné. Ďalším dôvodom nízkej miery využívania by mohla byť nedostatočná informovanosť spotrebiteľov. (Pozri podrobnosti v správe podľa článku 28).

15 Možné späťvzatia žiadostí neboli zohľadnené (vzhľadom na absenciu údajov).

16 Cyperské údaje sa týkajú obdobia od 1. 7. 2017 do 31. 5. 2018 a rokov 2019, 2020 a 2021 a podiely boli vypočítané na základe nových žiadostí bez zohľadnenia prípadných reklasifikácií alebo konverzií na platobné účty so základnými funkciami. Estónske údaje sa týkajú obdobia od 10. 1. 2017 do 31. 7. 2018 a od 1. 8. 2018 do 31. 7. 2020. Nemecké údaje sa týkajú obdobia od 18. 9. 2016 do 30. 6. 2018 a roka 2019. Pri výpočte celkového počtu zamietnutých žiadostí o platobný účet so základnými funkciami za rok boli údaje zozbierané za dlhšie obdobie ako jeden rok (napr. v Estónsku a Nemecku) rozdelené úmerne na jednotlivé roky. Lotyšské údaje zahŕňajú aj informácie o zrušených platobných účtoch so základnými funkciami z podnetu spotrebiteľa.

Z údajov vyplýva, že miery zamietnutí žiadostí o platobný účet so základnými funkciami sú vo všeobecnosti nízke a v malom počte členských štátov (napr. v Bulharsku alebo vo Francúzsku) nie sú zaznamenané vôbec žiadne zamietnutia[17]. V niekoľkých členských štátoch je však miera zamietnutí o niečo vyššia, pričom v jednom členskom štáte (Lotyšsko) sa táto miera zdá mimoriadne vysoká.

6. ZÁVER

Vzhľadom na časové rozpätie zozbieraných údajov a rozdiely v metódach zberu údajov je ťažké vyvodiť konečné závery o vplyve smernice v praxi. V správe sa však potvrdzuje, že hlavné opatrenia smernice týkajúce sa transparentnosti a porovnateľnosti, služby presunu účtu a práva na platobný účet so základnými funkciami boli vo všeobecnosti zavedené.

S výhradou týkajúcou sa chýbajúcich údajov a rozdielnych metód zberu údajov údaje naznačujú, že v niektorých členských štátoch sa uskutočnil značný počet presunov účtu, pričom v niektorých prípadoch bol zaznamenaný rastúci trend. V iných členských štátoch sú zase údaje veľmi nízke. Počet zamietnutých žiadostí o presun účtu sa vo všeobecnosti zdá nízky, hoci v niekoľkých členských štátoch je vysoký.

Pokiaľ ide o platobné účty so základnými funkciami, z údajov vyplýva, že vo väčšine členských štátov musia všetky úverové inštitúcie, ktoré poskytujú štandardné platobné účty, ponúkať platobné účty so základnými funkciami. V iných členských štátoch sú však povinné ponúkať platobné účty so základnými funkciami len niektoré úverové inštitúcie, t. j. tie, ktoré spĺňajú osobitné kritériá stanovené jednotlivými členskými štátmi. V takýchto prípadoch však úverové inštitúcie s touto povinnosťou vo všeobecnosti pokrývajú veľký trhový podiel. Z údajov okrem toho vyplýva, že počas vykazovaného obdobia bol zriadený značný počet platobných účtov so základnými funkciami, zatiaľ čo v niektorých členských štátoch bol ich počet nízky. V niektorých členských štátoch, ktoré mali predtým vyšší percentuálny podiel obyvateľstva bez bankového účtu, sa však využívanie výrazne zvýšilo. Miera zamietnutí žiadostí o platobný účet so základnými funkciami sa zdá vo všeobecnosti veľmi nízka. V niekoľkých členských štátoch je však miera zamietnutí o niečo vyššia, pričom v jednom členskom štáte sa táto miera zdá mimoriadne vysoká.

S cieľom zabezpečiť úplnú dostupnosť a porovnateľnosť údajov v budúcnosti Komisia spolupracuje s členskými štátmi na dohode o príslušných súboroch údajov, ktoré sa majú zbierať/poskytovať.

[17] Napríklad vo Francúzsku predstavuje miera zamietnutí 0 %. V tomto členskom štáte existuje mechanizmus na určenie konkrétnej úverovej inštitúcie, ktorá poskytne platobný účet so základnými funkciami spotrebiteľovi, ktorého žiadosti o platobný účet so základnými funkciami boli zamietnuté.